

ธุรกิจพอเพียงเติมกำไรได้ยั่งยืน

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล

เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา

ในทางธุรกิจ มักจะถือว่าเป็นอาชีพที่ไม่ต้องเคร่งครัด
คุณธรรม จริยธรรม เพราะเป็นการแสวงหากำไร

เน้น ผลตอบแทนทางการเงิน เพื่อเพิ่มมูลค่าหุ้น

ที่ร้ายแรง ก็คือ การเอาเปรียบ หรือขูดรีดลูกค้า และ
พนักงานในบริษัทของตน

องค์กรธุรกิจที่ไม่ประสบความสำเร็จ

- การบริหารไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการกระจายอำนาจในการบริหารองค์กร พึ่งพาความสามารถของผู้นำ หรือบุคคลเพียงคนเดียว
- ขาดการบริหารด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ขยายธุรกิจอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยเงินกู้จำนวนมหาศาล
- องค์กรมีสินค้า หรือบริการที่โดดเด่น สร้างรายได้หลักเพียงอย่างเดียว

องค์กรธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ

- มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
- มีความสามารถในการปรับตัวต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจและสังคม
- มีความสามารถที่จะรักษาความเป็นผู้นำในธุรกิจที่ตนดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจอยู่
- คำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม

การถือหลักคุณธรรม เป็นหนทางที่ดีที่สุดในการไปสู่
ความสำเร็จทางธุรกิจ ทั้งในด้านผลตอบแทนในการ
ประกอบอาชีพ และผลตอบแทนของผู้ดำเนินธุรกิจ

การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ใช้ในการบริหารธุรกิจ

เศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารธุรกิจ

ชี้้นำการสร้างกลยุทธ์ที่มีความร่วมสมัย คือ

- ปรับตัวตลอดเวลาตามสภาวะการณ์อย่างพอดีและเหมาะสม
- คำนึงถึงความเสี่ยง
- พัฒนาองค์กรตลอดเวลา เพื่อเพิ่มความรู้และขีดความสามารถในการแข่งขัน

สามารถในการแข่งขัน

- พัฒนาบุคลากร เน้นการสร้างสติปัญญา ซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน
อดทน และให้ความเคารพบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน

- ให้ความสำคัญของผู้บริโภคและประชาชนทั่วไป
- จัดทำ CSR

หลักการสำคัญอีกข้อที่เกี่ยวกับคุณธรรมในการดำเนินธุรกิจ คือ

“ความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ”

หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “**บรรษัทภิบาล**”

หรือ **CSR** (Corporate Social Responsibility)

เป็นหลักการที่มุ่งสร้างให้องค์กรมี “**ภูมิคุ้มกันที่ดี**” ในการดำเนิน
ธุรกิจด้วยความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ในฐานะพลเมือง
บริษัท (Corporate Citizen)

“ขาดทุนคือกำไร”

เปรียบเทียบระบบธุรกิจแบบเสรีและเศรษฐกิจพอเพียง

ธุรกิจแบบเสรี

1. เน้นการแข่งขันอย่างเสรี พิจารณาเฉพาะเศรษฐกิจในระบบตลาดและประสิทธิภาพของระบบตลาด
2. แนวทางการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นหลัก
3. เป้าหมาย คือ การมีผลกำไรสูงสุด (Maximize profit) เน้นการเป็นเจ้าของทรัพย์สินอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด

เศรษฐกิจพอเพียง

1. เน้นการพึ่งตนเอง ความสัมพันธ์ที่ดี ความเอื้อเฟื้อ เกื้อหนุนกันในครอบครัวและชุมชน
2. แนวทางการพัฒนา ที่คำนึงถึงพื้นฐานที่มั่นคงอย่าง “พอมีพอกิน”
3. ยอมรับการมีกำไรอย่างไร้พอประมาณและมีเหตุผล

เปรียบเทียบระบบธุรกิจแบบเสรีและเศรษฐกิจพอเพียง

ธุรกิจแบบเสรี

4. เมื่อเข้าสู่ผลกำไรสูงสุด สิ่งที่ต้องเผชิญ คือ การลดลงของผลได้ตามมา (Diminishing of return) ทำให้ต้องขยายตลาดต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด
5. ใช้กลไกการแข่งขันเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจและใช้กลไกราคาเป็นตัวควบคุม อาจทำให้ไม่สามารถรักษาตลาด

เศรษฐกิจพอเพียง

4. ไม่มีความละโมภโลภมากในผลกำไรสูงสุด แต่จะลดจำนวนการผลิต เพื่อควบคุมกลไกราคา ทำให้รักษาเสถียรภาพของราคาได้นำไปสู่ความสมดุลยั่งยืน
5. ใช้กลไกการพึ่งพาอย่างสมดุล เพื่อลดต้นทุนการผลิตและการแข่งขัน ทำให้สามารถรักษาเสถียรภาพของตลาดได้

เปรียบเทียบระบบธุรกิจแบบเสรีและเศรษฐกิจพอเพียง

ธุรกิจแบบเสรี

6. กระตุ้นกิเลสตัณหาให้เกิดความต้องการไม่รู้จบ นำไปสู่การบริโภคที่เกินพอดี ทั้งทุนทรัพย์ ทุนสังคม และทุนทรัพยากรฯ
7. ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ รวยกระจุก จนกระจาย
8. คนที่มีความรู้ความสามารถเห็นแก่ตัวมากขึ้น ใช้ระบบทุนต่อทุน สร้างความร่ำรวยให้ตนเอง

เศรษฐกิจพอเพียง

6. กระตุ้นให้เกิดการใช้ปัญญา ทำแต่พอดี ใช้เหตุผล รู้จักประมาณตน ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและรักษาทรัพยากรให้ยั่งยืน
7. ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการกระจายรายได้
8. เน้นคุณธรรม จริยธรรม การช่วยเหลือ แบ่งปัน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

**แนวทางปฏิบัติ 10 ประการ แห่งองค์การธุรกิจแบบ
เศรษฐกิจพอเพียง**
(Ten Sufficiency Economy Business Practices)

แนวทางปฏิบัติ 10 ประการ แห่งองค์กรธุรกิจแบบเศรษฐกิจพอเพียง

1. มองการณ์ไกลในเรื่องการบริหารจัดการ
2. ให้คุณค่าแก่พนักงานอย่างจริงใจและพัฒนาพนักงาน
อย่างต่อเนื่อง
3. จริงใจและหวังดีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของธุรกิจทั้งหมด
4. ให้ความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมทั้งองค์กร
5. ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แนวทางปฏิบัติ 10 ประการ แห่งองค์ธุรกิจแบบเศรษฐกิจพอเพียง

6. ใช้ และ/หรือ พัฒนาเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพแต่ราคาไม่สูง โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ขยายธุรกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไป และเมื่อมีความพร้อม
8. ลดความเสี่ยง โดยการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ตลาดที่หลากหลาย และการลงทุนในธุรกิจที่มีความชำนาญ
9. แบ่งปัน รวมถึงการแบ่งปันองค์ความรู้ที่มีเพื่อพัฒนาตลาด
10. ยึดถือจริยธรรม มีความอดทนและขยันหมั่นเพียร

เศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรขนาดใหญ่

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

- การปรับโครงสร้างธุรกิจให้สอดคล้องกับความสามารถและความเชี่ยวชาญของตนเอง
- การลดบทบาทในธุรกิจที่ไม่ถนัด
- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- การพัฒนาระบบการบริหารองค์ความรู้ภายในองค์กรและต่อยอดสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม
- การถ่ายทอดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิตผ่านการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรขนาดกลาง

บริษัท ชุมพร คาบานารีรีสอร์ท และศูนย์กีฬาดำน้ำ

- ประกอบธุรกิจเฉพาะด้านที่มีความชำนาญ พัฒนางานตาม ศักยภาพและต้นทุนที่มีอยู่
- สร้างระบบการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและ เหมาะสมกับภูมิสังคม
- ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์นวัตกรรม สร้างเครือข่าย พันธมิตรทางธุรกิจ
- ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมในเรื่องคุณธรรม ซื่อสัตย์ ดูแลพนักงานอย่างใกล้ชิด

เศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรขนาดย่อม

บริษัท นิธิฟู๊ดส์ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่

- มุ่งเน้นการใช้เงินทุนภายใน ขยายกิจการอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามกำลังทุนและความสามารถ
- ใช้นโยบายคุณภาพ ใช้ทรัพยากรในกระบวนการผลิตอย่างประหยัด ได้ประโยชน์คุ้มค่า เพิ่มมูลค่า
- ปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารความเสี่ยง
- สร้างและพัฒนาเครื่องมือในการผลิตเอง ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐาน
- ดำเนินธุรกิจด้วยคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบ ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ชุมชนและท้องถิ่น

หลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในธุรกิจแล้วได้อะไร ?

- รู้จักประมาณตนเอง รู้จักศักยภาพตนเอง
- ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์
- ทำให้ธุรกิจมีความยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลัก
  - คน — บุคลากรมีความสุข มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
  - เศรษฐกิจ — ได้กำไรไม่ขาดทุน
  - สิ่งแวดล้อม/CSR — ไม่ทำลายโลก ช่วยเหลือสังคม